

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.IV.9514.13.2022

Kielce, 6 grudnia 2022 r.

Pan
Grzegorz Wilk
Kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej
ul. Krzywa 1
26-200 Końskie

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 30 ust. 3b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu prowadzenia kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ww. ustawy (Dz. U. z 2013 r., poz. 29), jak również art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224 ze zm.) w dniach 6-7 i 10 października 2022 r. została przeprowadzona kontrola okresowa w Zakładzie Aktywności Zawodowej, ul. Krzywa 1, 26-200 Końskie.

Kontrolę przeprowadziły:

- ✓ Ewa Kasperkiewicz - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 782/2022;
- ✓ Ewelina Sornat - inspektor wojewódzki, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 783/2022 ;

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ww. upoważnień wydanych w dniu 4 października 2022 r. przez Z-cę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z up. Wojewody Świętokrzyskiego oraz na podstawie programu kontroli.

Zgodnie z § 17 ust. 1 ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kierownikowi podmiotu kontrolowanego.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą: badanie spełniania warunków określonych dla zakładów aktywności zawodowej, wskazanych w art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w okresie od dnia 1 października 2021 r. do dnia przeprowadzania kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Ustalenia z kontroli zawarte zostały w sporządzonym protokole.

W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowe wyliczenie stanów zatrudnienia i wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Zakładzie za okres październik 2021 r. - wrzesień 2022 r. w związku z nieprawidłowym zastosowaniem postanowień art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.).

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że stany zatrudnienia i wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych za okres październik 2021 r. - wrzesień 2022 r. wyliczone przez jednostkę kontrolowaną odbiegają od faktycznych stanów i wskaźników zatrudnienia ustalonych na podstawie dokumentacji przedstawionej podczas kontroli.

Należy zaznaczyć, że dokumenty dotyczące wyliczeń stanów i wskaźników zatrudnienia w ZAZ-ie nie były kompletne, tj. nie zawierały wyliczeń średnich miesięcznych stanów zatrudnienia oraz miesięcznych wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Ponadto, pracodawca nieprawidłowo zastosował postanowienia art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.) w odniesieniu do pełnosprawnego pracownika zakładu tj. pani [ ] przebywającej na urlopie bezpłatnym, którą zdjęto ze stanów i wskaźników zatrudnienia niezgodnie z ww. przepisem prawa. Pani [ ] przebywała na urlopie bezpłatnym w okresie od 01.03.2019 r. do 28.02.2024 r., wobec powyższego w okresie październik 2021 r. –

wrzesień 2022 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył stany zatrudnienia i wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie.

Ponadto pracodawca przedstawił korekty dokumentów dotyczące wyliczeń stanów i wskaźników zatrudnienia w ZAZ-ie. Jednak, w skorygowanych dokumentach, pracodawca nieprawidłowo wyliczył przeciętne stany zatrudnienia w miesiącu maju 2022 r. oraz wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w miesiącach październik 2021 r. – wrzesień 2022 r.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się, aby stan i wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie wyliczane były w sposób prawidłowy, tj. zgodny z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573). Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego korekt informacji półrocznych INF-W dot. spełniania przez pracodawców prowadzących zpchr albo zaz warunków określonych w art. 28 i art. 33 ust. 1 i 3 cyt. ustawy za **drugie półrocze 2021 r.** oraz za **pierwsze półrocze 2022 r.**

2. Niespełnianie warunku określonego w treści art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w miesiącach październik - listopad 2021 r. oraz styczeń - marzec 2022 r.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że w kontrolowanej jednostce w miesiącach październik - listopad 2021 r. oraz styczeń - marzec 2022 r. nie został spełniony warunek określony w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.), tj. warunek mówiący o tym, że co najmniej 70% ogółu osób zatrudnionych w jednostce stanowią osoby niepełnosprawne, w szczególności skierowane do pracy przez powiatowe urzędy pracy: zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności, zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osób, w stosunku do których rada programowa, o której mowa w art. 10a ust. 4, zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej.

Kontrola wykazała, że przyczyną tego stanu faktycznego było nieprawidłowe zastosowanie postanowień art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 573 ze zm.) w odniesieniu do pełnosprawnego pracownika zakładu przebywającego na urlopie

bezpłatnym, którego nie wliczono do stanów i wskaźników zatrudnienia niezgodnie z ww. przepisem prawa. Ponadto, po korekcie dokumentacji związanej z ww. pomyłką pracodawca zastosował nieprawidłową metodologię przedstawiania wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Pan Grzegorz Wilk - kierownik ZAZ złożył wyjaśnienie w związku z zaistnieniem ww. okoliczności: „*W odniesieniu do wątpliwości dotyczących sposobu wyliczania wskaźnika zatrudnienia w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Końskich, informujemy, że wartość wyliczonego przez nas wskaźnika zatrudnienia zaokrąglamy do pełnych wartości*”.

Zgodnie z treścią stanowiska Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych znak: BON-I.42300.41.2022.DB (wpływ do tut. Urzędu 25.08.2022 r.) - dotyczącego interpretacji art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 29 ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych „*(...) należy wskazać, że przepisy prawa nie zawierają regulacji umożliwiających zaokrąglanie dokonanych wyliczeń procentowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej, nie ma więc podstaw do dokonywania takich operacji(...)*”. Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia, prawidłowo wyliczony wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Zakładzie Aktywności Zawodowej w Końskich wynosił w tych miesiącach – **69,84%**, wobec ustawowych **70%**.

Zalecenie :

W dalszej działalności zaleca się bezwzględne i nieprzerwane spełnianie warunku określonego w treści art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Należy także mieć na uwadze, że stosownie do art. 30 ust. 4 pkt 1 cyt. ustawy prowadzący zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej jest obowiązany poinformować wojewodę o każdej zmianie dotyczącej spełnienia warunków i realizacji obowiązków, o których mowa odpowiednio w art. 28, art. 29 i art. 33 ust. 1 i 3, w terminie 14 dni od daty tej zmiany.

Ponadto, pamiętać należy że zwolnienie z niespełniania warunku dotyczy wyłącznie przypadku określonego w art. 29 ust. 1c ww. ustawy, zgodnie z którym Wojewoda, w drodze decyzji, zwalnia na czas określony, nie dłużej niż na trzy miesiące, organizatora zakładu aktywności zawodowej od spełniania warunku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, jeżeli naruszenie tego warunku nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracodawcy a właściwy powiatowy urząd pracy nie może skierować wymaganej liczby osób niepełnosprawnych,

o których mowa w ust. 1, do pracy w tym zakładzie.

Jednocześnie Wojewoda Świętokrzyski informuje, że wyłącznie z uwagi na szczególnie dotkliwe skutki ekonomiczno - społeczne, które z całą pewnością miałyby negatywny wpływ na dużą grupę osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Zakładzie, w tym konkretnie przypadku, nie zdecydował o pozbawieniu jednostki statusu zakładu aktywności zawodowej.

3. Zastosowanie nieprawidłowej metodyki przedstawiania wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej.

Analiza skorygowanych dokumentów dotyczących wyliczeń stanów i wskaźników zatrudnienia w ZAZ-ie wykazała:

- w miesiącu maju 2022 r. przeciętne stany zatrudnienia zostały wyliczone nieprawidłowo z uwagi na zastosowanie zaokrąglenia wyników w górę,
- w miesiącach październik 2021 r. – wrzesień 2022 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zaokrąglając wyniki w górę.

Powyższe nie jest zgodne z treścią stanowiska Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych znak: BON-I.42300.41.2022.DB opisanego powyżej (wpływ do tut. Urzędu 25.08.2022 r.) - dotyczącego interpretacji art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 29 ust. 1b ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych „(...) należy wskazać, że przepisy prawa nie zawierają regulacji umożliwiających zaokrąglenie dokonanych wyliczeń procentowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej, nie ma więc podstaw do dokonywania takich operacji(...)”.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się stosowanie właściwej metodyki przedstawiania stanów i wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej, tj. zgodnego z treścią stanowiska Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych znak: BON-I.42300.41.2022.DB. Należy nadmienić, że Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie określenia wzorów informacji przedstawianych przez prowadzącego zakład pracy chronionej lub zakład aktywności zawodowej oraz sposobu ich przedstawiania (Dz. U. z 2011 r. nr 44, poz. 232) nie precyzuje metody przedstawiania stanów oraz wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej, niemniej jednak w elektronicznej wersji formularza sprawozdawczego dla Dyrektorów Wydziałów Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich zamieszczonej na stronie

internetowej Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych zastosowano uśrednione miesięczne stany i wskaźniki zatrudnienia, wobec tego taki sposób wyliczania należy przyjąć również w dokumentacji, w tym w sprawozdaniach półrocznych składanych przez pracodawców.

4. Niekompletna kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności w odniesieniu do jednego pracownika ZAZ - pani [redacted]

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że kserokopia orzeczenia znajdująca się w aktach osobowych par [redacted] z 13.04.2021 r. nie jest kompletna, tj. brak było pieczęci i podpisów osób uprawnionych do wydania dokumentu.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego kompletnej kserokopii dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność pani [redacted]

W dalszej działalności zaleca się, aby pracodawca przechowywał pełną dokumentację poświadczającą niepełnosprawność pracowników zatrudnionych w zakładzie. Każdy dokument poświadczający niepełnosprawność jest istotny zarówno dla pracodawcy, jak też dla niepełnosprawnego pracownika w związku z ustaleniem praw i obowiązków związanych z jego zatrudnianiem.

5. Brak wystarczającego udokumentowania przyczyny niepełnosprawności pani [redacted]

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że pracodawca, w dokumentacji kontrolnej, wykazał panią [redacted] jako osobę niepełnosprawną z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, rodzaj dysfunkcji - 02-P i wliczał tę osobę do stanów i wskaźników zatrudnienia w zakładzie. Jednakże w orzeczeniu z 31.08.2018 r. określono wyłącznie stopień niepełnosprawności jako umiarkowany, natomiast nie określono symbolu przyczyny niepełnosprawności. Pracodawca przed sporządzeniem protokołu okazał zaświadczenie o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności z [redacted] r., znak: [redacted] w którym Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Końskich, ul. Gimnazjalna 41B, 26-200 Końskie zaświadcza, że [redacted] stanowiła podstawę zaliczenia pani [redacted] do stopnia niepełnosprawności określonego w orzeczeniu z [redacted] r., znak: [redacted]

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się, aby pracodawca wliczał do stanów i wskaźników zatrudnienia osoby niepełnosprawne wyłącznie na podstawie informacji zawartych w dokumentacji poświadczającej niepełnosprawność pracownika.

6. Brak informacji dotyczącej daty przedstawienia pracodawcy dokumentów potwierdzających niepełnosprawność w odniesieniu do 3 orzeczeń o niepełnosprawności: pana [redacted] pana [redacted], pani [redacted]

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono brak informacji o dacie przedstawienia pracodawcy dokumentów poświadczających niepełnosprawność w odniesieniu do trzech orzeczeń o niepełnosprawności:

- pana [redacted] z 23.03.2022 r.,
- pana [redacted] z 21.04.2022 r.,
- pani [redacted] z 21.04.2022 r.

Należy nadmienić, że w dokumentacji sporządzonej na potrzeby kontroli pracodawca nie zamieścił informacji dotyczącej daty przedstawienia orzeczenia pracodawcy oraz daty wliczania pracownika do stanu zatrudnienia.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się, aby pracodawca przechowywał pełną dokumentację poświadczającą niepełnosprawność pracowników zatrudnionych w zakładzie.

Należy nadmienić, że informacja o dacie przedstawienia orzeczenia pracodawcy jest istotna w związku z ustaleniem terminu od kiedy pracownik korzysta z uprawnień, oraz od kiedy pracodawcy dotyczą prawa i obowiązki związane z zatrudnianiem niepełnosprawnego pracownika. Wobec powyższego każdy dokument poświadczający niepełnosprawność powinien być opatrzony informacją o dacie przedstawienia go pracodawcy, dotyczy to nie tylko pierwszego orzeczenia przedstawianego pracodawcy, ale również kolejnych dokumentów poświadczających niepełnosprawność.

7. Pomyłka pisarska w umowie o pracę zawartej z panem [redacted] w dacie rozpoczęcia pracy.

W analizowanych podczas czynności kontrolnych dokumentach dotyczących zatrudnienia w Zakładzie stwierdzono, że w umowie o pracę z 1.01.2022 r. zawartej z panem [redacted] [redacted] na czas określony od 1.01.2021 r. do 31.12.2022 r. jako datę rozpoczęcia pracy określono 02.01.2022 r. Pracodawca wyjaśnił, że wlicza pana [redacted] do stanów

i wskaźników zatrudnienia od dnia 1.01.2022 r., natomiast w umowie zaistniała pomyłka pisarska w dacie rozpoczęcia pracy, która powinna być 1.01.2022 zamiast 02.01.2022 r.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego dokumentu świadczącego o wyeliminowaniu pomyłki pisarskiej w umowie o pracę z 1.01.2022 r. zawartej z panem

W dalszej działalności zaleca się, aby pracodawca starannie i z należyłą dokładnością prowadził dokumentację dotyczącą zatrudnienia w zakładzie. Jest to istotnie dla prawidłowego wyliczania stanów i wskaźników zatrudnienia oraz sporządzania informacji statystycznych i sprawozdań dot. zatrudnienia, m.in. informacji półrocznej dot. spełniania przez pracodawców prowadzących zpchr albo zaz warunków określonych w art. 28 i art. 33 ust. 1 i 3 ustawy.

Należy zaznaczyć, że zgodnie z treścią pisma Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych z 31.12.2020 r. data rozpoczęcia pracy przez pracownika jest istotniejsza z punktu widzenia ustalania stanu zatrudnienia: *„konieczne jest odpowiednie ustalenie daty początkowej i końcowej wykazywania danej osoby w stanach zatrudnienia. Istotne jest uwzględnienie właściwych podstaw zatrudnienia, ustalenie daty początkowej wliczania danej osoby do stanu zatrudnienia (zgodnie z podstawą zatrudnienia, niepełnosprawnością i art. 2a ustawy o rehabilitacji) oraz ustalenie, czy do danej osoby mają zastosowanie wyłączenia. Początkowa data w przypadku osób niebędących osobami niepełnosprawnymi określa się zgodnie z art. 26 Kodeksu pracy, który stanowi, że stosunek pracy nawiązuje się w terminie określonym w umowie jako dzień rozpoczęcia pracy, a jeżeli terminu tego nie określono – w dniu zawarcia umowy. W przypadku osób niepełnosprawnych dodatkowo istotne jest udokumentowanie statusu osoby niepełnosprawnej oraz zastosowanie art. 2a u .r .o .n., w żadnym przypadku nie jest istotna relacja do ZUS”*,

8. Zagrożenie dla prawidłowej i praktycznej realizacji obowiązku zapewnienia doraźnej opieki medycznej niepełnosprawnym pracownikom poprzez zatrudnienie jednej pielęgniarki w wymiarze 0,5 etatu.

Doraźną opiekę medyczną pracownikom niepełnosprawnym zatrudnionym w ZAZ Końskie zapewnia pielęgniarka pani zatrudniona na czas nieokreślony od 01.01.2008 r. w wymiarze 0,5 etatu. Zważając na sposób zapewnienia ww. opieki, należy

stwierdzić zagrożenie dla prawidłowej i praktycznej realizacji tego obowiązku przez pracodawcę.

Zalecenie:

Z uwagi na fakt, że umowa o pracę z pielęgniarką dot. zapewnienia doraźnej opieki medycznej pracownikom niepełnosprawnym zatrudnionym w ZAZ została zawarta z jedną osobą, należy rozważyć zapewnienie zastępstwa, w okresie kiedy świadczenie pracy przez pielęgniarkę, nie będzie możliwe /np. urlop, zwolnienie lekarskie/.

9. Nieaktualny regulamin Zakładowego Funduszu Rehabilitacji.

W trakcie przeprowadzania czynności kontrolnych kierownik ZAZ-u okazał Regulamin Zakładowego Funduszu Aktywności z 4.01.2021 r. Przedstawiony regulamin jest nieaktualny. Analiza dokumentu wykazała następujące rozbieżności między ww. regulaminem a obowiązującym rozporządzeniem w spr. zaz:

- ust. I, ust. III pkt 5, ust. V, ust. VI pkt. 9, ust. VII regulaminu stoją w sprzeczności z § 14 i § 15 cyt. rozporządzenia.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do przedstawienia w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego aktualnego regulaminu Zakładowego Funduszu Aktywności.

10. Nieterminowe przekazanie uzyskanego dochodu na rachunek ZFA.

Prowadzący ZAZ w ustawowym terminie wskazanym w art. 29 ust. 3a¹ ustawy o rehabilitacji (...) nie przekazał wpływu z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dochód został przekazany w dniu 10.10.2022 r. Kierownik ZAZ-u pan Grzegorz Wilk złożył pisemne wyjaśnienie dotyczące nieterminowego przekazania dochodu za 2021 r. na zakładowy fundusz aktywności: *„W dniu 05.03.2022 r. przekazaliśmy do Polskiego Związku Niewidomych Okręgu Świętokrzyskiego – Organizatora ZAZ sprawozdanie finansowe za 2021 r. do zatwierdzenia. Uchwałą nr 21/9/2022 r. z dnia 05.05.2022 r. zostało zatwierdzone sprawozdanie za okres 01.01.2021-31.12.2021 r. bez wskazania wysokości dochodu osiągniętego w 2021 r. Uchwałą nr XXI/24/2022 z dnia 04.10.2022 r. uzupełnienie informacji do uchwały 21/9/2022 r. zatwierdzono wysokość uzyskanego dochodu w 2021 r. w kwocie 54.900,84 zł. Po otrzymaniu Uchwały nr XXI/24/2022 r. z dnia 04.10.2022 r. w dniu 10.10.2022 r.*

niezwłocznie przekazaliśmy dochód uzyskany w 2021 r. na Fundusz Aktywności Zawodowej, co potwierdzamy przelewem na R-k śr. ZFAZ''.

Zalecenie:

Wojewoda Świętokrzyski nakazuje aby organizator dołożył wszelkich starań i w przyszłości bez względu na okoliczności, przekazywał uzyskany dochód z działalności na rachunek ZFA zgodnie z terminem wskazanym w ustawie o rehabilitacji.

11. Brak zasilania rachunku ZFA zwolnieniem pochodzącym z podatku od nieruchomości.

Kontrola wykazała, że organizator zasila rachunek ZFA jedynie środkami, o których mowa w art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, natomiast nie przekazuje zwolnienia wskazanego w art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji (...). Przedstawione w trakcie kontroli dokumenty – deklaracje na podatek od nieruchomości na rok 2021 oraz 2022 wskazują, że organizator korzysta ze zwolnienia z podatku od nieruchomości natomiast kwota zwolnienia, która nie została wykazana przez organizatora w trakcie kontroli, nie zasila rachunku ZFA, co jest niezgodne z ustawą o rehabilitacji (...).

Zalecenie:

Zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakładów aktywności zawodowej z dnia 17 lipca 2012 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1934) zakładowy fundusz aktywności tworzy się ze środków, o których mowa w art. 31 ust. 4 ww. ustawy oraz art. 38 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361 ze zm.) oraz z odsetek od środków zgromadzonych na rachunku zakładowego funduszu aktywności.

Zgodnie z art. 31 ust. 4 ustawy o rehabilitacji (...) prowadzący zakład aktywności zawodowej przekazuje środki uzyskane z tytułu zwolnień, o których mowa w ust. 1 oraz wpływy z dochodu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej na zakładowy fundusz aktywności.

W związku z powyższym należy przedstawić w tut. Urzędzie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego dokumentów z wykazaniem kwoty zwolnienia z podatku od nieruchomości za rok 2021 (dot. adresu: ul. Krzywa 1 w Końskich),

a także dokumentów potwierdzających przekazanie ww. zwolnienia z podatku na zakładowy fundusz aktywności.

Informuję, że zgodnie z art. 29 ust 3a¹ ustawy o rehabilitacji (...) w przypadku wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 29 ust. 4 albo w razie nieprzekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy tego funduszu w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku uzyskania tych środków pracodawca jest obowiązany do dokonania:

- 1) zwrotu 100% kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności oraz
- 2) wpłaty w wysokości 30% tych środków na Fundusz – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ujawnienie wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami lub niedotrzymania terminu do przekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy (art. 29 ust. 3a¹ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Stosownie do art. 29 ust. 3a² i 3a³ cyt. ustawy wpłata, o której mowa w ust. 3a¹ pkt 2 nie obciąża zakładowego funduszu aktywności a środki zakładowego funduszu aktywności nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej oraz nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, z wyjątkiem wydatkowania środków tego funduszu w sposób określony w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy o rehabilitacji (...).

Zaleca się również przekazanie na rachunek ZFA środków stanowiących zwolnienie z podatku od nieruchomości, w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

12. Korzystanie z ZFA przez osoby nieuprawnione.

Analiza dokumentacji wydatkowania ZFA wykazała, że z Funduszu korzystały osoby do tego nieuprawnione. Było to 5 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją [ ] /pani [ ] pani [ ], pani [ ] pan [ ] oraz z dysfunkcją [ ] /pani [ ] [ ]. Pracownikom tym zostały udzielone pożyczki zwrotne w kwocie po 3 tysiące zł dla każdego ww. pracowników.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się aby pracodawca dołożył wszelkich starań przy weryfikacji osób składających wnioski o pomoc z ZFA. Należy pamiętać, że zgodnie z § 2 ust. 2 pkt. 7 rozporządzenia w sprawie zaz - osobami uprawnionymi do korzystania z ZFA są osoby ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną (...) zwanych dalej „osobami niepełnosprawnymi zaliczonymi do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności”.

Dodatkowo zgodnie z art. 29 ust 3a¹ ustawy o rehabilitacji (...) w przypadku wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 29 ust. 4 albo w razie nieprzekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy tego funduszu w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku uzyskania tych środków pracodawca jest obowiązany do dokonania:

- 1) zwrotu 100% kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności oraz
- 2) wpłaty w wysokości 30% tych środków na Fundusz – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ujawnienie wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami lub niedotrzymania terminu do przekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy (art. 29 ust. 3a¹ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Stosownie do art. 29 ust. 3a² i 3a³ cyt. ustawy wpłata, o której mowa w ust. 3a¹ pkt 2 nie obciąża zakładowego funduszu aktywności a środki zakładowego funduszu aktywności nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej oraz nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, z wyjątkiem wydatkowania środków tego funduszu w sposób określony w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 29 ust. 4.

Wobec powyższego na rachunek ZFA należy zwrócić wszystkie pożyczki udzielone pracownikom nieuprawnionym, w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

- 13. Środki przeznaczone na poprawę warunków pracy i rehabilitacji oraz warunków społecznych oraz higieniczno-sanitarnych przekroczyły 40% rocznych wpływów tego funduszu w roku poprzednim.**

W trakcie kontroli stwierdzono wydatkowanie funduszu niezgodne z treścią § 16 ust. 2 cyt. rozporządzenia. Wyliczenia przedstawione przez kierownika ZAZ wskazują na przekroczenie w 2021 r. progu środków przeznaczonych na poprawę warunków pracy i rehabilitacji oraz warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych. Wydatki te wyniosły 46,58% rocznych wpływów tego funduszu w roku poprzednim w stosunku do ustawowego progu 40%. Według oświadczenia kierownika ZAZ wysokość ZFAZ w 2020 r. wyniosła 77 279,76 zł, natomiast wydatki na poprawę warunków pracy i rehabilitacji w 2021 r. wyniosły 36000,00 zł co stanowi 46,58% rocznych wpływów tego funduszu w 2021 r.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się wydatkowanie środków ZFA zgodnie z § 16 ust. 2 cyt. rozporządzenia, tj.: *„Środki zakładowego funduszu aktywności przeznaczone na poprawę warunków pracy i rehabilitacji oraz warunków socjalnych oraz higieniczno-sanitarnych, o których mowa w § 15 ust. 1 pkt 2 i 3, nie mogą przekraczać 40% rocznych wpływów tego funduszu w roku poprzednim”*.

Informuję również, że w przypadku wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 29 ust. 4 albo w razie nieprzekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy tego funduszu w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku uzyskania tych środków pracodawca jest obowiązany do dokonania:

- 1) zwrotu 100% kwoty tych środków na zakładowy fundusz aktywności oraz
- 2) wpłaty w wysokości 30% tych środków na Fundusz – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło ujawnienie wydatkowania zakładowego funduszu aktywności niezgodnie z przepisami lub niedotrzymania terminu do przekazania środków zakładowego funduszu aktywności na wyodrębniony rachunek bankowy (art. 29 ust. 3a¹ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych). Stosownie do art. 29 ust. 3a² i 3a³ cyt. ustawy wpłata, o której mowa w ust. 3a¹ pkt 2 nie obciąża zakładowego funduszu aktywności a środki zakładowego funduszu aktywności nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej oraz nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, z wyjątkiem wydatkowania środków tego funduszu w sposób określony w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 29 ust. 4.

Biorąc pod uwagę powyższe wyliczenia na rachunek ZFA należy zwrócić wartość 6,58 % rocznych wpływów funduszu aktywności w roku 2021 r., stanowiącą kwotę nieprawidłowo wydatkowanych środków. Środki te należy zwrócić w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W związku z faktem, iż niektóre ze stwierdzonych w wyniku kontroli nieprawidłowości mogą wskazywać na konieczność podjęcia - w oparciu o art. 29 ust 3a¹ pkt 2 ustawy o rehabilitacji, działań przez inny właściwy organ, na podstawie § 17 ust. 4 rozporządzenia w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli (...) informuję Państwa, że niniejsze wystąpienie pokontrolne zostanie przekazane Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - do wiadomości i ewentualnego dalszego wykorzystania służbowego.

Kierownik podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest zawiadomić organ upoważniony do kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Powyższe zawiadomienie należy złożyć na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego na adres:

Mariusz Pasek
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia
Świętokrzyski Urząd Wojewódzki
Al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

.....Zbigniew Koniusz.....
(zarządzający kontrolę)

Do wiadomości:

1. PFRON Warszawa.